

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

A Clemente XI. Ad Benedictum XIII.

Luxemburgi, MDCCXLI.

75. Cum ad aures &c. Declarationes, Provisiones, & Decreta super
Sportulis, quæ Judicibus, Commissariis, Rotæ, aliisque Tribunalibus
persolvi debent.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74859](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74859)

servari ab omnibus, & quibuscumque Confessariis in Urbe degentibus cujuscumque Religionis, Instituti, etiam Societatis Jesu, ac Congregationis, quacumque speciali nota explicandis, prout explicati latius fuere in Decreto Sac. Congregationis Episcoporum, & Regularium die 9. Mensis Januarii 1602. sub fel. record. Clemente VIII.; ac illius confirmatoris, & innovatoris sub fel. record. Paulo V. die 7. Januarii 1617.; & Urbano VIII. die 17. Novembris 1628. editis. Ac sub presenti prohibitione comprehendendi etiam Pœnitentiariorum Basilicarum Urbis; & ab omnibus Confessariis prædictis; eam observari sub isdem pœnis; & censuris eo ipso; & absque alia declaratione incurrendis, quæ continentur in præfatis Decretis. Noverintque Pœnitentes absolutionem, si quam imposterum obtinuerint à præfatis Casibus in præfenti Decreto expressis, esse nullam nulliusque roboris, & momenti; eaque omnia observari. Non obstantibus quibuscumque Privilegiis absolvendis à prædictis Casibus, sub quibuscumque tenoribus tam ante, quam post dicta Decreta tam particularibus personis, quam ratione Religionis, Societatis vel Instituti obtentis, & juxta latam derogationis formam in isdem Decretis contentam, quæ in præfenti repetita censeatur, & non obstantibus omnibus, quæ in Clemens VIII., Paulus V., & Urbani VIII. voluerunt non observare; Rursus declarando, prout declaratum fuit in præfatis Decretis, quod circa alios Casus Sanctæ Sedi Apostolicæ reservatos non expressos in præfenti Decreto (exceptis illis, quæ continentur in Bulla in die Cœnæ Domini legi consuetæ) ita intelligatur præservata facultas absolvendis Confessariis Privilegiis in Urbe degentibus, quatenus tamen eam habeant ex legitimis Privilegiis non revocatis, & in usu existentibus; ac juxta eorum tenorem tantum exequendis. Aliis vero in Urbe Confessariis Privilegia non habentibus nihil de novo, sicuti per præfata Decreta, ita per præfens censeatur concessum.

Facta per me infra scriptum hac die decima tertia mensis Maii 1711. relatione prædictæ resolutionis Sanctissimi D. N. Sanctitas Sua eam, omniaque, & singula in ea contenta cum omnibus Casibus derogatoris benignè probavit, ac inviolabiliter imposterum servari præcepit ab omnibus, ut supra expressis; præfensque Decretum in forma solita publicari jussit, atque mandavit.

Vincencius Petra S. C. Concilii, & dicta Deputata Secretarius.

II.

DECLARATIO

Officialium, & Ministrorum Cameralium, quibus permittitur facultas deferendi Sclopettos parvos, & longiores, non tamen prohibitos, intus, & foris, oneratos, intra Civitates, & loca Status Ecclesiastici muris, & fossis, seu vallo circumdata.

Die 28. Septembris 1714.

In Congregatione à Sanctissimo deputata, in qua interfuerunt Illustrissimi Domini Thesaurarius Generalis, Marefusus Auditor Sanctissimi, Bancherius Secretarius Sacræ Consultæ, de Moralia Camera Apostolicæ Clericus, Liccius, & de Afflicto ejusdem Sacræ Consultæ Ponentes, seu Relatores, Advocatus Fiscalis, Procurator Fiscalis Generalis, & Commissarius Rev. Camera, examinatum fuit de mandato Sanctissimi Dubium, an, & quibus Officialibus, & Ministris Came-

ralibus competat facultas deferendi Sclopettos parvos, & longiores (non tamen prohibitos) intus, & foris oneratos intra Civitates; & Loca Status Ecclesiastici muris, & fossis, seu vallis circumdata; fuitque declaratum; quod præter Officiales; & Ministros Camerales, quibus ad præscriptum Bonnimenti Cardinalis Pamphili anno 1645; editi expressè permittitur facultas deferendi intra Civitates; & loca prædicta muris, & fossis, seu vallo circumdata arma prædicta intus, & foris onerata, fuisse etiam comprehensos.

Judices, & Fiscales, & Subcollectores, seu Commissarios Spoliorum.

Nec non associantes pecunias Fiscales, seu Appaltatorum fiscalium in actu illarum associationi, & transmissioni tantum.

Item Bullatores, seu Ponderatores; seu Reviores deputatos pro gabella carnis.

Ac demum Salnitarios, seu conscientes Nitra in actu eorum exercitii tantum.

Die 4. Octobris 1714. Facta relatione Sanctissimo per me infra scriptum Auditorem, Sanctitas Sua approbavit suprarelatas resolutiones Congregationis Particularis, & ita servari mandavit.

P. Episcopus Cyrenen. Auditor.

DECLARATIONES

II.

Provisiones, & Decreta super Sportulis, quæ Judicibus, Commissariis, Rotæ, aliisque Tribunalibus persolvi debent.

Cum ad aures Sanctissimi Domini Nostri pluri-
ma pervenerint Litigantium querelæ super inobservantia Reformationis Tribunalium Urbis à felicis recordationis Paulo Papâ V. editæ, nec non Literarum Apostolicarum rec. mem. tum Innocentii Papæ XI. Anno Incarnationis Domini cæ millesimo sexcentesimo octingentesimo nono, quarto Kalendas Julii; tum Innocentii Papæ XII. pridie nonas Decembris Anno præfate Incarnationis millesimo sexcentesimo nonagesimo tertio expeditarum, in ea præsertim parte, in quâ Judicibus Commissariis, Rotæ, & aliis Tribunalibus ejusdem Urbis taxantur Sportulæ: Simulque delatum fuerit, quod eâ de causâ germanum præfatarum Reformationis, & Literarum Apostolicarum intellectum, & clarum Romanorum Pontificum mentem fallacibus argumentis, & minus veris interpretationibus, vanisque subterfugiis, ac prætextibus, non sine maximo ipsorum Litigantium, & præsertim Pauperum dispendio, everti, eludi, & retardari contingit. Cumque Sanctitas Sua, eâ, quâ, cæteris indefinenter præest, pervigili curâ, & eximia, qua pauperes prosequitur, charitate, Congregationem particularem plurium Prælatorum ex Senatoribus Romanæ Curie, nec non de stylo, seu praxi ejusdem Curie apprime instructorum specialiter (ut infra) ad id deputaverit, attributâ eis facultate, quibuscumque minus veris interpretationibus, in subsistentibus titulis, & prætextibus penitus sublatis; & rejectis, præfatarum Pontificum literas juxta eorum mentem, & sensum, declarandi, interpretandi, & debite, prout par est, executioni demandandi, reservatâ tamen sibi facultate easdem Declarationes, Provisiones, & Decreta approbandi, & confirmandi;

di; Eadem Congregatio, re mature discussa, sub diebus decimâ, & decima octavâ Februarii proxime præteriti, & secunda Junii currentis, infrascriptas edidit Declarationes, Provisiones, & Decreta.

Primo. In Causis, in quibus Judices Delegati, & Urbis Tribunalia procedunt vigore unius dumtaxat Commissionis, non liceat eis exigere, nisi unicam tantum propinam juxta Taxam in dictâ Reformatione Pauli V. editam, ac in literis Innocentii XI., & Innocentii XII. confirmatam, etiam si in Commissionibus fuerint expressa, & inclusa diversa credita, seu bona, diversa actiones, & diversa personarum. Ac etiam non obstante, quod ad instantiam Colligantium, vel alterius ipsorum fuerint divisa, & disputata diversa dubia, separata prodierint Decisiones, lateque separata Sententia.

II. In Causis, in quibus fuit in Sententiâ declaratum constare de credito unius ex Colligantibus in aliqua certâ, & determinatâ summâ, reservatâ aliâ majori summâ in Monitorio, seu Commissione, petita, discutiendâ in aliâ instantiâ, seu iudicio, taxatio Sportularum erit regulandâ à ratâ summâ in Monitorio, seu Commissione petita.

III. In Causis concursus Creditorum non percipitur, nisi unica propina, habito respectu ad totam summam, solvenda tamen proportionabiliter ab omnibus Creditoribus per contributum.

IV. In Causis, in quarum Commissionibus fuit demandatum, ut docto de paupertate unius ex Colligantibus, Judex procedat absque solutione Sportularum, seu propinâ, nullo modo liceat exigere Sportulas, seu propinam ab ullâ ex Partibus, quamvis divite, aut sponte dante.

V. In expeditionibus Causarum servetur in Rotâ Auditorio antiquus stylus; Nec cogantur Partes eadem die, quâ instant pro expeditione, tradere Judici, vel Notario cedulam Sententiâ, vel citationem pro Decreto definitivo, ut statim, & contemporaneè in eadem Rotâ, quâ fuerit decreta expeditio causâ, subscribatur Sententia seu Decretum definitivum hujusmodi: minusque cogantur ante emanatam resolutionem Rotalem pro expeditione Causâ solvere, aut deponere Sportulas, sed liberum sit Colligantibus instare in Rotâ pro expeditione Causâ, etiam nullâ traditâ cedulâ, nec reproductâ, imò nec executâ citatione pro habendo Decreto definitivo, nec ullo Sportularum facto deposito, itant Victori, seu Vicioribus, etiam post editam resolutionem Rotalem pro Causâ expeditione, liceat citare, & reproducere citationes in die, quâ illæ cadunt, ac tradere cedulam infra terminum *Pro servato*, & solvere, seu deponere Sportulas pro obtinendis subscriptione ejusdem Cedulae Sententiâ, seu Decreto definitivo, prout juxta antiquum laudabilem stylum, seu consuetudinem practicari consuevit, dummodò tamen Parti victæ post decretam expeditionem Rotalem semper, & in quocumque casu remaneat tempus congruum saltem tridui ad renunciandum, non obstantibus quocumque Decreto contrario etiam ejusdem Rotæ, & contrariâ praxi novissimâ introductâ.

VI. Factâ renunciatione liti, non liceat recipere quidquam pro Sportulis, seu propinâ sub quavis prætextu, etiam taxationis expensarum, sub litis, ac penitus revocatis quocumque Decreto ejusdem Rotæ, usu, seu consuetudine contrariâ, & quibuscumque aliis in contrarium facientibus.

VII. Quamvis in præsertis Innocentii XII. Literis dispositum sit, ubicumque in hac Sportularum materiâ quæstio aliqua emergeret super interpretatione, declaratione, aut executione suarum, & dictorum Pauli V., ac Innocentii XI. Literarum, standum esse iudicio, & declarationi

Gubernatoris Urbis pro tempore, & duorum in ordine succedentium ex Congregatione Reformationis Tribunalium Urbis. Nihilominus, quia experientia compertum est, quàm raro præfati Gubernator, & alii duo in ordine succedentes ex Congregatione Reformationis convenire, & congregari valeant; Ideo pro majori, & faciliori Litigantium commoditate visum fuit consulendum Sanctissimo, ut præviâ revocatione, & abrogatione in hac dumtaxat parte supradictæ Constitutionis Innocentii XII., tam præmissorum, quàm aliorum in præfatis literis Pauli V., Innocentii XI., & Innocentii XII. dispositorum, executionem mandet, deleget, & committat suo, & Pontificum Successorum pro tempore Auditori, ad quem facilius, & quotidie pater aditus; Quod verò ad earundem literarum declarationem, & interpretationem mandet dari iudicio, & declarationi ejusdem Auditoris, nec non Decani pro tempore tum Signaturæ Gratiæ, tum Signaturæ Justitiæ, quovis alio recurso, & appellatione penitus sublatis.

Et factâ Sanctissimo Domino Nostro Declarationum, Provisionum, & Decretorum præmissorum relatione, Sanctitas Sua ea approbavit, & ab omnibus Judicibus Commissariis, Rotâ, aliisque Tribunalibus Urbis omnimòdò servari mandavit, revocatis, & reprobatis quocumque decreto, etiam ejusdem Rotæ, usu, & consuetudine contrariâ, & aliis quibuscumque in contrarium facientibus; Ac insuper, præviâ derogatione literis Innocentii XII. in hac parte tantum, Suo, & Pontificum Successorum pro tempore Auditori illarum executionem, prout etiam eidem Auditori, & Decanis pro tempore Signaturæ Gratiæ, & Justitiæ earundem interpretationem, ac declarationem specialiter commisit, & delegavit, omni, & quocumque appellatione, & recurso rejectis, & sublatis; eâ tamen adjectâ declaratione, quod Sanctitas Sua non intendit per hujusmodi Declarationum, Provisionum, & Decretorum approbationem, seu confirmationem, quoquo modo liberare, seu eximere eos, qui in aliquo contrafecerunt, seu contraveniunt dispositis in Reformatione Pauli V. & memoratis suorum Prædecessorum literis, à restitutione summæ, si quæ ab illis foret indebitè exacta, nec ab aliis penis per eos quomodolibet incurfis. Datum hac die 22. Junii 1715.

Prosper Episcopus Cyrenen, Sanctissimi Domini Nostri Auditor,

Nomina autem eorum, qui prædictæ Congregationi interfuerunt, sunt hæc.

R. P. D. Ferdinandus Nuptius Archiepiscopus Nicens Sac. Congr. Episcoporum, & Regularium Secr.

R. P. D. Vincentius Petra Archiepiscopus Damascenus, Sacra Congregationis Concilii Secretarius.

R. P. D. Silvius de Cavalieri Archiepiscopus Athenarum, Sacra Congregationis de Propagandâ Fide Secr.

R. P. D. Prosper Marefusus Episcopus Cyrenen. SS. Domini Nostri Auditor.

R. P. D. Fattinellus de Fattinellis R. C. A. Clericus.

R. P. D. Prosper de Lambertinis Utriusque Signaturæ Referendarius, & Promotor Fidei.

R. P. D. Gaspar Turchus R. C. A. Commissarius Gener.

Salvator Papatrozzius A. C., & Sacri Palatii Apost. Notarius.

Die 26. Junii 1715. *sepradiēta Declarationes, Provisiones, & Decreta assicra, & publicata fuerunt ad valvas Curie Innocentianae Montis Citatorii, in Aciē Campi Florae, ac in aliis locis solitis, & consuetis Urbis per me Thomam de Unionibus Apostolicum Cursorem.*

Ludovicus Cappelli Magister Curs.

DECRETUM.

IV.

Pro tollendis abusibus per eos investis, qui ubi in carceres coniecti fuerint, ad eludendam iustitiam, sese à Locis immunibus, ad quae confugerant, dolose extractos fuisse, frequenter allegare solent,

Cum ad aures Sanctissimi Domini Nostri Domini Clementis Papae XI. delati fuerint graves abusus in plurimis locis, ac praesertim in Provinciis Italiae, & Insulis eidem adjacentibus atque etiam in Regnis Hispaniarum, à plerisque eorum investi, qui ubi de mandato Judicum capti fuerint, & carceribus mancipati pro causis Civilibus, vel criminalibus, ad eludendam iustitiam, allegare frequenter solent sese ab Ecclesiis, aliisque Locis immunibus, ad quae confugerant, blandis verbis, vel aliis dolose extractos fuisse, & ad propriam allegationem comprobendam non solum in suis depositionibus facile pejerant, sed falsos insuper inducunt Testes, adhibitaeque Consanguineorum, vel Amicorum suorum opera, etiam alia non minus damnabilia patrare non erubescunt; Quinimò aliquando ipsimet sunt, qui ad effectum liberè vagandi, & forsitan etiam impune delinquendi, per Baroncellos, & Executores, aliosve similes Iustitiae Ministros, data opera, ab Ecclesiis, Locisque immunibus praedictis sese extraherunt, ea spe freti, quod interim Ecclesiasticae Immunitatis beneficium amittere non deberent. Hinc est, quod Sanctitas Suas ejusmodi malis, quibus Iustitiae cursus inhibetur, animarumque salus magnum in discrimen adducitur, pro eximia sua Pastoralis sollicitudine, ac zelo occurrere intendens, exquisivit à Congregatione Particulari nonnullorum Eminentissimorum, & Reverendissimorum S. R. E. Cardinalium, ac Illustrissimorum, & Reverendissimorum Romanae Curiae Praelatorum, ad hunc effectum deputata, quomodo, & qua ratione provideri posset, ut tam graves abusus è medio tollerentur. Habita itaque Congregatione praedicta sub die 5. Octobris 1716., cui interfuerunt DD. Cardinales Tanarius, Spinula S. R. E. Camerarius, Vallemanus, Grimaldus, & Origenus, ac RR. PP. Prosper Marefuschus Episcopus Cyrenensis ejusdem Sanctitatis Suae Auditor, Antonius Bancherius Protonotarius Apostolicus, ac Sacrae Consultae Secretarius, Carolus Cerrus Rotae Romanae Auditor, Scipio de Ricciis praefata Congregationis Secretarius, Prosper de Lambertinis Consistorialis Aulae Advocatus, ac Fidei Promotor, & Nicolaus Jacobatius R. C. A. Procurator Fiscalis Generalis, re maturè discussa eadem Congregatio censuit.

Consulendum Sanctissimo, quod omnibus Ordinariis tam Italiae, Insularumque illi adjacentium, quam etiam Hispaniarum, scribantur literae, per quas illis injungatur, ut publico Edicto notificent, ac moneant omnes, & singulos, qui ab Ecclesiis, aliave Loca immunita confugerunt, vel in posterum confugient, ut quatenus gaudere velint beneficio Immunitatis Ecclesiasticae localis, curent in eisdem Ecclesiis, & Locis immunibus permanere, caveantque, ne illo praetextu, causâ,

vel quaesito colore ad eas, vel ea deferenda sese induci sinant; Nam si extra illas, vel illa ab Executoribus Iustitiae capti fuerint, minimè eis proderit allegare, vel etiam probare, quod fallacibus suasionibus, blandis verbis, affectationibus, dolosive machinationibus extracti fuerint; Cum Animarum saluti, Iustitiae administrationi, ac publicae etiam delictorum vindictae, ubi de Criminalibus agitur, expedit, ut de caetero illae dumtaxat extractiones suffragentur, quae aut violenter patratæ, aut sub fide Salvi. Conductus ab aliquo Judice Ordinario, seu Delegato concessi, ac subscripti secutæ fuerint; qui tamen Salvus. Conductus suffragari poterit pro tempore tantum in eo praescripto, intra quod extracti ad Loca immunita omninò reverti debent, si eorum Immunitate iterum gaudere intendant. Præterea iidem Ordinarii moneant, atque notificent in ejusmodi Edicto, quod, si quis verè extractionem dolosè, ut supra, commissam ante promulgationem Edicti passus fuerit, ac Immunitatis Localis beneficio gaudere velit, Ecclesiasticum confugium repetere omninò debeat intra mensem à die promulgationis ejusdem Edicti numerandum, petito etiam, quatenus opus sit, ad hunc effectum Salvo. Conductu ab ipsis Ordinariis gratis concedendo, ita tamen, ut eo tempore elapso, si extra locum immunem deprehensus fuerit, perinde habeatur, ac si voluntariè, sponteque sua inde recessisset, nec audiri possit super extractione dolosâ, quam de praeterito se passum fuisse allegaret. Factaque eidem Sanctissimo Domino Nostro per me infra scriptum Secretarium de praemissis omnibus relatione, Sanctitas Sua Particularis Congregationis Sententiam benignè probavit, ac desuper praesens Decretum edi, illudque à Sacra Congregatione Immunitatis Ecclesiasticae, & Controversis jurisdictionalibus praeposita promulgari, & executioni mandari praecipit. Hac die 22. Decembris 1716.

S. A. Card, Tanarius.

Scipio de Ricciis Secretarius.

DECRETUM

V.

Quo declaratur Praelato Inferiori non sufficere quadragenariam praescriptionem unâ cum titulo colorato ad acquirendum Territorium separatum, ac jurisdictionem ordinariam, & quasi Episcopalem in Clerum, & Populum cum Episcopi exclusione in aliquo speciali loco, sed ad id omninò requiri, aut clarum, & undequaque subsistens Apostolicum Privilegium, aut consuetudinem immemorabilem cum his omnibus requisitis ritè probatam, per quam Apostolicum Privilegium de jure praesumi valeat.

IN Congregatione Particulari à Sanctiss. Domino Nostro die tertia Augusti 1718. specialiter deputata, EE. DD. Judice, Vallemanni, Parracciani Praefecti Sac. Congregationis Episcoporum, & Regularium, Corradini Praefecti Sacrae Congregationis Concilii Tridentini Interpretis, Scotti Praefecti Signaturae Iustitiae, nec non RR. PP. DD. Petrae praedictae Sacrae Congregationis Episcoporum, & Regularium Secretarii, Lancettae Sacrae Rotae Romanae Decani, Cerrijus ejusdem Rotae Auditoris, Anfidei Affectoris Sanctissimae Inquisitionis, & mei infra scripti Secretarii memoratae Congregationis Concilii Tridentini Interpretis, & hujus quoque Particularis Congregationis Secretarii, ut in ea videlicet examinaretur, an ad tramites Sacrorum Canonum, Sacrique